

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

ፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ

FEDERAL NEGARIT GAZETTE

OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

አሥራ ዘጠነኛ ዓመት ቁጥር ፳፭
አዲስ አበባ ነሐሴ ፳፱ ቀን ፳፲፭ ዓ.ም

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

19th Year No.65
ADDIS ABABA 30th August, 2013

ግውጫ

አዋጅ ቁጥር ፻፲፮/፳፲፭ ዓ.ም

የሕገ መንግሥት ጉዳዮች አጣሪ ጉባዔ አዋጅ
.....፲ጽ ፻፲፮፩

አዋጅ ቁጥር ፻፲፮/፳፲፭

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የሕገ
መንግሥት ጉዳዮች አጣሪ ጉባዔን ለማጠናከርና
ሥልጣንና ተግባሩን ለመዘርዘር በድጋሚ የወጣ አዋጅ

የአገሪቱ የህጎች ሁሉ የበላይ የሆነውን የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ መንግሥት በተሟላ መንገድ ስራ ላይ ማዋል በአገሪቷ ለተጀመረው ዲሞክራሲያዊ ስርዓት፣ ልማትና ሰላም ቀጣይነት አስተማማኝ ዋስትና እንደሚሆን የታመነበት በመሆኑ፤

የሕገ መንግሥት ጉዳዮች አጣሪ ጉባዔ የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ መንግሥትን ለመተርጎም ሥልጣን ለተሰጠው ለፌዴሬሽን ምክር ቤት ሕገ መንግሥታዊ ጉዳዮችን እያጣራ እንዲያቀርብ በሕገ መንግሥቱ አንቀጽ ፹፪ መሰረት የተቋቋመ በመሆኑ፤

አጣሪ ጉባዔው በሕገ መንግሥቱ አንቀጽ ፹፬ መሰረት ሕገ መንግሥታዊ ጉዳዮችን የማጣራት ሥልጣን የተሰጠው በመሆኑና ለሕገ መንግሥት ትርጉም ጉዳዮች የተቀላጠፈና ውጤታማ ምላሽ ለመስጠት የሚያስችል የተሻለ አሰራር እና አደረጃጀት እንዲኖረው በማስፈለጉ፤

አጣሪ ጉባዔው ሕገ መንግሥታዊ ነጻነቱ እንደተጠበቀ ሆኖ ተግባራቱን በብቃት እንዲወጣ የራሱ ድጋፍ ሰጪ ፅህፈት ቤት እንዲኖረው በማስፈለጉ፤

CONTENTS

Proclamation No. 798/2013

Council of Constitutional Inquiry Proclamation
..... Page 7081

PROCLAMATION No. 798/2013

A PROCLAMATION TO RE-ENACT FOR THE
STRENGTHENING AND SPECIFYING THE POWERS
AND DUTIES OF THE COUNCIL OF
CONSTITUTIONAL INQUIRY OF THE FEDERAL
DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

WHEREAS, it is believed that the full-fledged implementation of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia, the supreme law of the land, is a guarantee to the continuation of the ongoing democratic system, development and peace;

WHEREAS, the Council of Constitutional Inquiry is established by virtue of Article 82 of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia to conduct constitutional inquiries and present its findings to the House of the Federation which is empowered to interpret the Constitution;

WHEREAS, the Council is empowered to investigate constitutional disputes as per Article 84 of the Constitution which necessitates to have better practice and structure to respond to issues related to the interpretation of the Constitution efficiently;

WHEREAS, the Council needs to have its own supporting office so that it can discharge its duties efficiently while maintaining its constitutional independence;

የንድፍ ዋጋ
Unit Price 6.40

ነጋሪት ጋዜጣ ፖ.ሣ.ቁ. ፹፲፩
Negarit G. P.O.Box 80001

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ መንግሥት አንቀጽ ፶፭ (፩) መሠረት የሚከተለው ታውጇል፡፡

ክፍል አንድ
ጠቅላላ

፩. አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ “የሕገ መንግሥት ጉዳዮች አጣሪ ጉባዔ አዋጅ ቁጥር ፯፻፺፰/፪ሺ፰” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

፪. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፡-

፩/ “ሕገ መንግሥት” ማለት የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ መንግሥት ነው።

፪/ “የፌዴሬሽን ምክር ቤት” ማለት በሕገ መንግሥቱ አንቀጽ ፶፫ መሰረት የተቋቋመው የፌዴሬሽን ምክር ቤት ነው።

፫/ “የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት” ማለት በሕገ መንግሥቱ አንቀጽ ፶፫ መሰረት የተቋቋመው የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ነው።

፬/ “አጣሪ ጉባዔ” ማለት በሕገ መንግሥቱ አንቀጽ ፹፪ (፩) መሠረት የተቋቋመው የሕገ መንግሥት ጉዳዮች አጣሪ ጉባዔ ነው።

፭/ “ክልል” ማለት በሕገ መንግሥቱ አንቀጽ ፵፯ (፩) የተጠቀሱት የክልል መንግስታት ሲሆኑ የአዲስ አበባና የድሬዳዋ ከተሞች የአስተዳደር ችግሮችንም ይጨምራል።

፮/ “የመንግሥት አካል” ማለት የፌዴራሉም ሆነ የክልል ሕግ አውጪ፣ ሕግ አስፈጻሚና ሕግ ተርጓሚ አካል ነው።

፯/ “ንዑስ አጣሪ ኮሚቴ” ማለት ከአጣሪ ጉባዔ አባላት መካከል ከሶስት የማያንሱ አባላትን ያካተተ ኮሚቴ ነው።

፰/ “ዕህፈት ቤት” ማለት የአጣሪ ጉባዔው ዕህፈት ቤት ነው።

፱/ “ሰው” ማለት የተፈጥሮ ሰው ወይም በሕግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው።

፲/ “የመጨረሻ ውሳኔ” ማለት ታይቶ ያለቀና ይግባኝ የሌለው ውሳኔ ነው።

፲፩/ ማንኛውም በወንድ ፆታ የተገለፀው የሴትንም ያካትታል።

NOW, THEREFORE, in accordance with Article 55 (1) of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia, it is hereby proclaimed as follows:

PART ONE
GENERAL

1. Short Title

This Proclamation may be cited as the “Council of Constitutional Inquiry Proclamation No.798/2013”.

2. Definition

Unless the context otherwise requires, in this Proclamation:

- 1/ “Constitution” means the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia;
- 2/ “House of the Federation” means the House of the Federation established under Article 53 of the Constitution;
- 3/ “House of Peoples’ Representatives” means the House of Peoples’ Representatives established under Article 53 of the Constitution;
- 4/ “Council” means the Council of Constitutional Inquiry established under Article 82(1) of the Constitution;
- 5/ “state” means regional states referred to under Article 47(1) of the Constitution and includes the Addis Ababa and Dire Dawa city administrations;
- 6/ “government organ” means the legislative, executive and judiciary organs of the federal government or states;
- 7/ “Sub-Inquiry Committee” means a committee composed of at least three members of the Council;
- 8/ “Office” means the Office of the Council;
- 9/ “person” means natural or juridical person;
- 10/ “final decision” means a decision that has been exhausted and against which no appeal lies;
- 11/ any expression in the masculine gender includes the feminine.

ክፍል ሁለት

ሕገ መንግሥትን ስለመተርጎም

፫. መሠረቱ

፩/ አጣሪ ጉባዔው ማንኛውም ሕግ፣ ልማዳዊ አሰራር ወይም የመንግስት አካል ውሳኔ ወይም የባለስልጣን ውሳኔ ከሕገ መንግሥቱ ጋር ይቃረናል የሚል ጥያቄ በጽሑፍ ሲቀርብለት ያጣራል። በሚያደርገው ማጣራት መሠረት ሕገ መንግሥቱን መተርጎም አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው ለፌዴሬሽን ምክር ቤት በጉዳዩ ላይ የውሳኔ ሃሳብ ያቀርባል።

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት የሕገ መንግሥት ትርጉም ጉዳይ ለአጣሪ ጉባዔ ሊቀርብ የሚችለው፡-

ሀ/ በፍርድ ቤት ሊወሰን የሚችል ከሆነ ስልጣን ላለው ፍርድ ቤት ቀርቦ ሲታይ፡

ለ/ በአስተዳደር አካል ሊወሰን የሚችል ከሆነ ጉዳዩን አይቶ ለመወሰን በየደረጃው ስልጣን ላለው አስፈጻሚ አካል ቀርቦ የመጨረሻ ውሳኔ ሲያገኝ፡

ሐ/ በፍርድ ቤት ሊወሰን የማይችል በማንኛውም ጉዳይ ላይ የሕገ መንግሥት ትርጉም ጥያቄ አንድ ሦስተኛ ወይም ከዚያ በላይ በሆኑ በፌዴራል ወይም በክልል ምክር ቤት አባላት ወይም በፌዴራልም ሆነ በክልል አስፈጻሚ አካላት ለአጣሪ ጉባዔ ሊቀርብ ይችላል።

፬. በፍርድ ቤት በተያዙ ጉዳዮች የሕገ መንግሥት ትርጉም ጥያቄ ሊያቀርቡ ስለሚችሉ ሰዎች

፩/ በፍርድ ቤት በተያዙ ጉዳዮች የሕገ መንግሥት ትርጉም ጥያቄ የተነሳ እንደሆነ ጥያቄው ጉዳዩን በያዘው ፍርድ ቤት ወይም በባለጉዳዩ ለአጣሪ ጉባዔ ሊቀርብ ይችላል።

፪/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) አጠቃላይ ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ ባለጉዳዩ ጥያቄውን ለአጣሪ ጉባዔ ከማቅረቡ በፊት ጉዳዩን የያዘው ፍርድ ቤት የሕገ መንግሥት ትርጉም ጥያቄውን ለአጣሪ ጉባዔው እንዲልክለት ማቅረብ ይኖርበታል።

፫/ ጉዳዩን የያዘው ፍርድ ቤት የትርጉም ጥያቄ ለአጣሪ ጉባዔው የሚልከው ጉዳዩን ለመወሰን ሕገ መንግሥቱን መተርጎም ያስፈልጋል ብሎ ሲያምን ነው።

PART TWO

INTERPRETATION OF THE CONSTITUTION

3. Principle

1/ When the unconstitutionality of any law or customary practice or decision of government organ or decision of government official is submitted in writing to the Council, it shall consider the matter. Should the Council, upon consideration of the matter, find it necessary to interpret the Constitution, it shall submit its recommendation thereon to the House of the Federation.

2/ Issue of constitutional interpretation to be submitted to the Council in accordance with sub-article (1) of this Article shall:

a) if it is justiciable matter of court, when it has been brought to, and heard by, the court having jurisdiction;

b) if it is justiciable matter of administrative organ, when a final decision has been rendered by the competent executive organ with due hierarchy to consider it;

c) constitutional interpretation on any unjusticiable matter may be submitted to the Council by one-third or more members of the federal or state councils or by federal or state executive organs.

4. Persons Competent to Submit Constitutional Interpretation on Issues Before Courts of Law

1/ When constitutional interpretation on issues before courts of law arise, the court or the interested party may submit the issue to the Council.

2/ Without prejudice to the generality of sub-article (1) of this Article, the interested party shall, before submitting the issue to the Council, require the court that has being see the case to refer the issue of constitutional interpretation to the Council.

3/ The court being see the case shall refer the issue of constitutional interpretation to the Council when it believes that the interpretation of the constitution is necessary to decide the case.

፬/ ፍርድ ቤቱ ለአጣሪ ጉባዔው የሚልከው የሕገ መንግሥት ትርጉም ለመስጠት አስፈላጊ የሆነውን ነጥብ ነው።

፭/ ጥያቄው የቀረበለት ፍርድ ቤት ጥያቄውን ያልተቀበለ እንደሆነ ባለጉዳዩ ውሳኔውን እንዳወቀ በ ፺ ቀናት ውስጥ ለአጣሪ ጉባዔው ማቅረብ ይኖርበታል።

፮/ ባለጉዳዩ ለአጣሪ ጉባዔው የሚያቀርበው ጥያቄ የሕገ መንግሥት ትርጉም ለመስጠት አስፈላጊ የሆነውን ነጥብ ነው።

፩. ከፍርድ ቤት ውጪ ስለሚቀርብ የሕገመንግሥት ትርጉም ጥያቄ

፩/ በማንኛውም የመንግሥት አካል ወይም ባለሥልጣን በተሰጠ የመጨረሻ ውሳኔ በሕገ መንግሥቱ የተደነገገው መሠረታዊ መብቴና ነፃነቴ ተጥሷል የሚል ሰው የሕገ መንግሥት ትርጉም ጥያቄ ለአጣሪ ጉባዔው ሊያቀርብ ይችላል።

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት ለአጣሪ ጉባዔው የሕገ መንግሥት ትርጉም ጥያቄ የሚቀርበው የመብት መጣስ አቤቱታ ጉዳዩን አይቶ ለመወሰን በየደረጃው ስልጣን ላለው የመንግሥት አካል ቀርቦ የመጨረሻ ውሳኔ የተሰጠበት ከሆነ ነው።

፫/ በፌዴራሉ መንግስትም ሆነ በክልል ሕግ አውጪ አካላት የሚወጡ ሕጎች ከሕገ መንግሥቱ ጋር ይቃረናሉ የሚል ጥያቄ ሲነሳ ጉዳዩ የሚመለከተው ፍርድ ቤት ወይም ባለጉዳይ ለአጣሪ ጉባዔው ሊያቀርብ ይችላል።

፪. ጉዳይን ባለበት ደረጃ ስለማቆየት

አጣሪ ጉባዔው ከፍርድ ቤት የተላከለትን ወይም ከባለጉዳዩ የቀረበለትን የትርጉም ጥያቄ መርምሮ ውሳኔ እስኪሰጥ ድረስ በፍርድ ቤት ክርክር ላይ ያለ ጉዳይ በእንጥልጥል እንዲቆይ ሊያዝ ይችላል።

፫. የሕገ መንግሥት ትርጉም ጥያቄ አቀራረብ

፩/ ለአጣሪ ጉባዔው የሚቀርብ የሕገ መንግሥት ትርጉም ጥያቄ አቀራረብ በዚህ አዋጅ መሠረት በሚወጣ የአቤቱታ አቀራረብ መመሪያ መሰረት ይሆናል።

፪/ የሕገ መንግሥት ትርጉም ጥያቄ በውክልና ሊቀርብ ይችላል።

4/ The court being see the case shall limit with the issue necessary for constitutional interpretation in referring to the Council.

5/ Where the court rejects the request, the interested party shall submit his case to the Council within 90 days from the date he knows such decision of the court.

6/ The interested party in submitting his case to the Council shall limit with the issue necessary for constitutional interpretation.

5. Submitting Issues of Constitutional Interpretation Outside Courts of Law

1/ Any person who alleges that his fundamental right and freedom provided under the Constitution have been violated due to the final decision rendered by government organ or official may submit his case to the Council for constitutional interpretation.

2/ Issue of constitutional interpretation may be submitted to the Council in accordance with sub-article (1) of this Article, when a final decision has been rendered by government organ having competency to decide on the claim for violation of right with due hierarchy to consider it.

3/ Where any law issued by federal government or state legislative organs is contested as being unconstitutional, the concerned court or interested party may submit the case to the Council.

6. Pending of Cases

Until the Council decides after considering the matter on constitutional interpretation referred to it by court or submitted to it by interested party it may order the case to be pending at the court.

7. Application Procedure for Constitutional Interpretation

1/ The application procedure for constitutional interpretation to be submitted to the Council shall be pursuant to the directive to be issued in accordance with this Proclamation.

2/ Application for constitutional interpretation may be submitted by representation.

፩. ጉዳዮችን ስለመምራት

የአጣሪ ጉባዔው ሰብሳቢ በቀረቡ ጉዳዮች ላይ የሙያ አስተያየት እንዲዘጋጅ ለንፁህ አጣሪ ኮሚቴ አባላት ወይም ለዕህፈት ቤቱ ባለሙያዎች በቅድሚያ ይመራል።

፪. የሙያ አስተያየት ስለማሰባሰብ

፩/ አጣሪ ጉባዔው በቀረበለት የሕገ መንግሥት ትርጉም ጥያቄ ላይ ውሳኔ ከመስጠቱ ወይም ለፌዴሬሽን ምክር ቤት የውሳኔ ሀሳብ ከማቅረብ በፊት አግባብነት አላቸው ብሎ የሚያምንባቸው ተቋማት ወይም ባለሙያዎች ቀርበው አስተያየት እንዲሰጡ ሊያደርግ ይችላል።

፪/ አጣሪ ጉባዔው የሕገ መንግሥት ጉዳዮችን ለማጣራት አስፈላጊ ነው ብሎ ያመነበትን ማንኛውንም አይነት ማስረጃ አስቀርቦ ሊመረምር ወይም ባለሙያ ጠርቶ ሊጠይቅ ይችላል።

፫/ ማንኛውንም ማስረጃ እንዲሰጥ በአጣሪ ጉባዔው የተጠየቀ ሰው የተጠየቀውን ማስረጃ ወዲያውኑ የመስጠት ግዴታ አለበት።

፫. የጉዳይ አቀራረብና ውይይት ስለሚመራበት ሁኔታ

፩/ ለአጣሪ ጉባዔው የቀረቡ ጉዳዮች የተለየ ሁኔታ በመኖሩ ቀድሞ እንዲታዩ በጉባዔው ሰብሳቢ ካልተወሰነ በቀር እንደ አቀራረባቸው ቅደም ተከተል ማጣራት ይደረግባቸዋል።

፪/ ውይይቱ የሚመራበትና ውሳኔ የሚሰጥበት ወይም የውሳኔ ሀሳብ የሚቀርብበት ሥነ ሥርዓት አጣሪ ጉባዔው በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።

፫/ አንድ ጉዳይ በሚታይበት ጊዜ በበቂ ምክንያት ካልሆነ በስተቀር ለተደጋጋሚ ቀጠሮ መተላለፍ የለበትም።

፬/ አጣሪ ጉባዔው የያዘውን ጉዳይ በሕገ መንግሥቱ አንቀጽ ፲፪ (፩) መሠረት ለሕዝብ ግልፅ በሆነ መንገድ ሊያይ ይችላል። ዝርዝር ሁኔታው አጣሪ ጉባዔው በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።

8. Forwarding of Cases

The Chairperson of the Council shall first forward the cases submitted for constitutional interpretation to members of the Sub-Inquiry Committee or experts of the Office for the preparation of professional opinion.

9. Gathering Professional Opinions

1/ The Council may, before it gives decision or submits its recommendation to the House of the Federation on cases submitted to it for constitutional interpretation, call upon pertinent institutions or professionals, to appear before it and give opinions.

2/ When it deems necessary for investigating constitutional cases, the Council may require the presentation of any evidence or professional and examine same.

3/ Any person requested by the Council to produce evidence shall have the obligation to give same immediately.

10. Order of Cases and Manner of Deliberation

1/ Unless the Chairperson of the Council decides for the prior examination of cases due to the existence of special circumstance, cases submitted to the Council shall be examined according to their order of precedence.

2/ The procedure of deliberation and making decision or submitting recommendation shall be determined by directive to be issued by the Council.

3/ Unless there has been a good cause, a case before the Council may not be postponed for repeated appointments.

4/ The Council may hear cases in a public transparent manner according to Article 12(1) of the Constitution. The particulars shall be determined by directive to be issued by the Council.

፲፩. ስለ አጣሪ ጉባዔው ስብሰባና የውሳኔ አሰጣጥ ሥነ ሥርዓት

- ፩/ ከአጣሪ ጉባዔው አባላት ሁለት ሦስተኛው ከተገኙ ምልዓተ ጉባዔ ይሆናል ።
- ፪/ አጣሪ ጉባዔው በቀረበለት ጉዳይ ላይ የሚሰጠው ውሳኔ ወይም የሚደርስበት የውሳኔ ሃሳብ በአብላጫ ድምፅ ይሆናል።
- ፫/ የተሰጠው ድምፅ በሁለቱም ወገን እኩል በሚሆንበት ጊዜ ሰብሳቢው ያለበት ወገን ወሳኝ ይሆናል።
- ፬/ አጣሪ ጉባዔው የሚሰጣቸው ውሳኔዎች ወይም የሚያቀርባቸው የውሳኔ ሃሳቦች በስብሰባው ላይ የተገኙትን አባላት፣ የአቤቱታ አቅራቢዎች ወይም ወኪሎቻቸው እንዲሁም አስተያየት የሰጡ ሰዎች ሙሉ ስምና የጉዳዩን ዝርዝር፣ የተሰጡ አስተያየቶችን እና ሌሎች አጣሪ ጉባዔው በሚያወጣው መመሪያ የሚወሰኑ ጉዳዮችን መያዝ አለባቸው።
- ፭/ በአጣሪ ጉባዔው የተሰጡ ውሳኔዎች ወይም የቀረቡ የውሳኔ ሃሳቦች በስብሰባው ላይ በተገኙ የአጣሪ ጉባዔው አባላት መፈረም ይኖርባቸዋል።

፲፪. ውሳኔና የውሳኔ ሃሳብ

- ፩/ አጣሪ ጉባዔው የቀረበለትን የሕገ መንግሥት ትርጉም ጥያቄ ከመረመረ በኋላ፡-
 - ሀ/ ሕገ መንግሥቱን መተርጎም አስፈላጊ ሆኖ ካላገኘው የቀረበለትን ጥያቄ ውድቅ በማድረግ ውሳኔውን ለአቤቱታ አቅራቢው በጽሁፍ ያሳውቃል።
 - ለ/ ሕገ መንግስት መተርጎም ያስፈልጋል ብሎ ሲያምን የውሳኔ ሀሳቡንና ከጉዳዩ ጋር የተያያዙ መረጃዎችና ሰነዶችን አያይዞ ለፌዴሬሽን ምክር ቤት ይልካል።
- ፪/ የአጣሪ ጉባዔው ውሳኔ ወይም የውሳኔ ሃሳብ የቀረበውን ጉዳይ ዝርዝር መግለጫ፣ የሕገ መንግሥት ትርጉም ያስፈልጋል ወይም አያስፈልግም ያለበትን ምክንያትና የደረሰበትን መደምደሚያ በግልጽ የሚያሳይ መሆን ይኖርበታል።
- ፫/ አጣሪ ጉባዔው በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ (፩)(ሀ) መሠረት የሰጠውን ውሳኔ ለባለጉዳዩ ለማሳወቅ እንዲሁም በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ (፩)(ለ) መሠረት የደረሰበትን የውሳኔ ሃሳብ ለፌዴሬሽን ምክር ቤት ለመላክ የሚያስፈልገው ጊዜ በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።

11. Meeting and Decision Making Procedure of the Council

- 1/ The presence of two-third of the members of the Council shall constitute quorum.
- 2/ The decision or recommendation of the Council shall be passed by a majority vote.
- 3/ In case of a tie, the Chairperson shall have a casting vote.
- 4/ The decision or recommendation of the Council shall include the full names of the members of the Council presented at the meeting, the applicants or their representatives and persons who give opinion as well as details of the case, opinions and other particulars determined by directive to be issued by the Council.
- 5/ Decisions or recommendations of the Council shall be signed by members of the Council presented at the meeting.

12. Decision and Recommendation

- 1/ The Council, after examining the application for constitutional interpretation, shall:
 - a) reject the application and notify same in writing to the applicant if it finds there is no need for constitutional interpretation;
 - b) submit its recommendation to the House of the Federation together with related information and documents if it believes there is a need for constitutional interpretation.
- 2/ The decision or recommendation of the Council shall clearly show the detailed description of the case, the reason it believes there is a need or no need for constitutional interpretation and its conclusion.
- 3/ The time limit within which the Council notifies its decision to the applicant in accordance with sub-article (1)(a) of this Article or submits its recommendation to the House of the Federation in accordance with sub-article (1)(b) of this Article shall be determined by directive to be issued by the Council.

፲፫. ለባለ ጉዳይ ስለሚሰጥ የውሳኔ ግልባጭ

አጣሪ ጉባዔው የሕገመንግስት ትርጉም አያስፈልግም በማለት በሰጠው ውሳኔ ቅር የተሰኘ ባለጉዳይ የውሳኔው ግልባጭ እንዲሰጠው ሲጠይቅ የፅሁፈት ቤቱ ሃላፊ የተዘጋጀውን ውሳኔ ግልባጭ እንዲሰጠው ያደርጋል። የውሳኔ ግልባጩ ትክክለኛነት አግባብ ባለው የፅሁፈት ቤቱ የስራ ሃላፊ መረጋገጥ ይኖርበታል።

፲፬. ስለ ክፍያ

ለአጣሪ ጉባዔው የሚቀርብ የሕገ መንግሥት ትርጉም ጥያቄ ከክፍያ ነጻ ነው።

**ክፍል ሦስት
የአጣሪ ጉባዔው አደረጃጀት**

ምዕራፍ አንድ

ስለ አጣሪ ጉባዔው አደረጃጀት ፣ ስልጣንና ተግባር

፲፮. የአጣሪ ጉባዔው አደረጃጀት

አጣሪ ጉባዔው የሚከተሉት አስራ አንድ አባላት ይኖሩታል፡-

- ሀ/ የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ፕሬዚዳንት..
..... ሰብሳቢ፤
- ለ/ የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ምክትል ፕሬዚዳንት ምክትል ሰብሳቢ፤
- ሐ/ በሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት አቅራቢነት በሪፐብሊኩ ፕሬዚዳንት የሚሾሙ በሙያ ብቃታቸውና በስነምግባራቸው የተመሰከረላቸው ስድስት የሕግ ባለሙያዎች ...
..... አባላት፤
- መ/ የፌዴሬሽን ምክር ቤት ከአባላቱ መካከል የሚወከላቸው ሶስት ሰዎች..... አባላት።

፲፯. የአጣሪ ጉባዔው ስልጣንና ተግባር

አጣሪ ጉባዔው የሚከተሉት ስልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

- ፩/ በሕገ መንግሥቱ አንቀጽ ፹፬ (፩) መሠረት ሕገመንግሥታዊ ጉዳዮችን በማጣራት ሕገመንግሥቱን መተርጎም አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው በጉዳዩ ላይ የሰጠውን የሕገመንግሥት ትርጉም የውሳኔ ሃሳብ ለፌዴሬሽን ምክር ቤት ያቀርባል፤ ጉዳዩ የሕገመንግሥት ትርጉም የማያስፈልገው ሆኖ ባገኘው ጊዜ ሕገመንግሥቱን መተርጎም አስፈላጊ አይደለም የሚል ውሳኔ ይሰጣል፤

13. Written Decision to be Given to the Interested Party

The interested party dissatisfied with the decision of the Council may require such decision given to him in writing, and the Head of the Office shall cause same to be given. The authenticity of such written decision shall be approved by the appropriate official of the Office.

14. Service Fee

Any case of constitutional interpretation submitted to the Council shall be free of service fee.

PART THREE
STRUCTURE OF THE COUNCIL

CHAPTER ONE
STRUCTURE, POWERS AND DUTIES OF THE COUNCIL

15. Structure of the Council

The Council shall have the following eleven members:

- a) the President of the Federal Supreme Court..
..... Chairperson;
- b) the Vice President of the Federal Supreme Court Deputy Chairperson;
- c) six legal experts, appointed by the President of the Republic on recommendation by the House of Peoples' Representatives, who shall have proven professional competency and high moral standing members;
- d) three persons designated by the House of the Federation from among its membersmembers.

16. Powers and Duties of the Council

The Council shall have the powers and duties to:

- 1/ investigate constitutional issues in accordance with Article 84(1) of the Constitution and should it, upon consideration of the matter, find it necessary to interpret the Constitution, it shall submit its recommendation of constitutional interpretation to the House of the Federation; and when it finds that the matter does not need constitutional interpretation, it shall make a decision to that effect;

- ፪/ የዕህፈት ቤቱ ሃላፊ የሚያቀርበውን የዕህፈት ቤቱን መዋቅር እና የአሰራር ስርዓት ያዕድቃል፤ ተግባራዊነቱን ይከታተላል፤
- ፫/ የአጣሪ ጉባዔውን በጀት አዘጋጅቶ ለህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ያቀርባል፤ ሲዕድቅም ያስፈፅማል፤
- ፬/ የዕህፈት ቤት ሃላፊውንና ሌሎች የሰራ ሃላፊዎችን ይሰይማል፤ ያስተዳድራል፤
- ፭/ የአጣሪ ጉባዔውን እና የዕህፈት ቤቱን ዓመታዊ የሰራ ክንውን እና የፋይናንስ እንቅስቃሴ ሪፖርቶችን ለፌዴሬሽን ምክር ቤት ያቀርባል፤
- ፮/ የሚመራበትን ስነስርዓት አዘጋጅቶ ለፌዴሬሽን ምክር ቤት ያቀርባል፤ ሲዕድቅም ተግባራዊ ያደርጋል፤
- ፯/ ውል ይዋዋላል ፣ በስሙ ይከሳል ይከሰሳል፤ ንብረት በባለቤትነት ወይም በሌላ መንገድ ሊይዝ ይችላል፤
- ፰/ ከሕገ መንግሥት ትርጉም ጋር በተያያዘ በፌዴሬሽን ምክር ቤት የሚሰጡትን ተጨማሪ ስራዎች ያከናውናል፡፡

፲፮. የአጣሪ ጉባዔው አባላት የሰራ ዘመን

- ፩/ የአጣሪ ጉባዔው ሰብሳቢና ምክትል ሰብሳቢ የሰራ ዘመን እንደቅደምተከተሉ በፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ፕሬዚዳንትነት እና ምክትል ፕሬዚዳንትነት የሚያገለግሉበት የሰራ ዘመን ይሆናል፡፡
- ፪/ በፌዴሬሽን ምክር ቤት የሚወከሉ የአጣሪ ጉባዔው አባላት የሰራ ዘመን የፌዴሬሽን ምክር ቤት የሰራ ዘመን ይሆናል፡፡
- ፫/ በሪፐብሊኩ ፕሬዚዳንት የሚሾሙ የአጣሪ ጉባዔው አባላት የሰራ ዘመን ስድስት ዓመት ይሆናል፡፡
- ፬/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) እና (፫) ድንጋጌዎች ቢኖሩም በፌዴሬሽን ምክር ቤት የሚወከሉ አባላት እና በሪፐብሊኩ ፕሬዚዳንት የሚሾሙ የአጣሪ ጉባዔው አባላት በድጋሚ የአጣሪ ጉባዔው አባል ሆነው ሊመረጡ ይችላሉ፡፡

- 2/ approve the organizational structure and working procedure of the Office submitted by the Head of the Office, and follow up the implementation of same;
- 3/ prepare its budget and submit to the House of Peoples' Representatives, and implement same upon approval;
- 4/ appoint and administer the Head and other officers of the Office;
- 5/ submit its own and that of the Office annual performance and financial activities reports to the House of the Federation;
- 6/ prepare its rules of procedure and submit to the House of the Federation, and implement same upon approval;
- 7/ enter into contract, sue and be sued in its own name, own property or possess property in other way;
- 8/ perform other activities assigned to it by the House of the Federation in relation to constitutional interpretation.

17. Term of Office of Members of the Council

- 1/ The term of office of the Chairperson and Deputy Chairperson of the Council shall be the same as the term of their presidency and vice-presidency, respectively, at the Federal Supreme Court.
- 2/ The term of office of members of the Council designated by the House of the Federation shall be the same as the term of mandate of the House of the Federation.
- 3/ The term of office of members of the Council appointed by the President of the Republic shall be six years.
- 4/ Notwithstanding the provision of sub-article (2) and (3) of this Article, members of the Council designated by the House of the Federation and those appointed by the President of the Republic may be re-elected.

፲፰. የአጣሪ ጉባዔው አባላት የአገልግሎት ክፍያ

፩/ የአጣሪ ጉባዔው አባላት በጉባዔው ስብሰባ ላይ ለተገኙባቸው ቀናት እና በአባልነታቸው ለሚሰጡት ተጨማሪ አገልግሎት ተመጣጣኝ የውሎና የትራንስፖርት አበል ይከፈላቸዋል። ዝርዝሩ አጣሪ ጉባዔው በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።

፪/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ድንጋጌ ቢኖርም በንዑስ አጣሪ ኮሚቴው ውስጥ እንዲሰሩ የተሰየሙ የአጣሪ ጉባዔው አባላት በጉባዔው ስብሰባ ላይ ለተገኙባቸው ቀናትና ከንዑስ አጣሪ ኮሚቴው ውጪ በአጣሪ ጉባዔ አባልነታቸው ለሚሰጡት አገልግሎት የውሎ እና የትራንስፖርት አበል ተከፋይ አይሆኑም።

፲፱. የአጣሪ ጉባዔው አባላት ከሃላፊነት ስለሚነሱበት

፩/ የአጣሪ ጉባዔው ሰብሳቢና ምክትል ሰብሳቢ እንደቅደም ተከተሉ ከፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ፕሬዚዳንትነት እና ምክትል ፕሬዚዳንትነት ሹመት ካልተነሱ በስተቀር ከሃላፊነታቸው አይነሱም።

፪/ ከአጣሪ ጉባዔው ሰብሳቢና ምክትል ሰብሳቢ በስተቀር ማንኛውም የአጣሪ ጉባዔው አባል የሥራ ዘመኑ ከማለቁ በፊት በወከለው ወይም በሾመው አካል ከሃላፊነቱ ሊነሳ ይችላል።

፫/ ከአጣሪ ጉባዔው ሰብሳቢና ምክትል ሰብሳቢ በስተቀር ማንኛውም የአጣሪ ጉባዔው አባል በሚከተሉት ምክንያቶች ከሃላፊነቱ ሊነሳ ይችላል፡-

ሀ/ በፈቃዱ ከሃላፊነቱ ለመነሳት ለወከለው ወይም ለሾመው አካል ጥያቄ ሲያቀርብ፤

ለ/ የዲሲፕሊን ጥፋት መፈጸሙ ወይም ጉልህ የሆነ የሥራ ችሎታና ቅልጥፍና ያነሰው መሆኑ በአጣሪ ጉባዔው እና በወከለው ወይም በሾመው አካል ሲረጋገጥ።

18. Remuneration of Members of the Council

1/ Members of the Council shall be entitled to per-diem and transport allowances commensurate with their attendance of meetings at the Council and their extra service in their capacity as member of the Council. Particulars shall be determined by directive to be issued by the Council.

2/ Notwithstanding the provision of sub-article (1) of this Article, members of the Council designated to serve in Sub-Inquiry Committee may not be entitled to per-diem and transport allowances for their attendance at meetings of the Council and for the service they rendered in their capacity as members of the Council other than as member of the Sub-Inquiry Committee.

19. Removal of Members of the Council

1/ The Chairperson and Deputy Chairperson of the Council may not be removed from their position unless they are removed from presidency and vice-presidency of the Federal Supreme Court, respectively.

2/ With the exception of the Chairperson and Deputy Chairperson of the Council, any member of the Council may be removed from membership by the designating or appointing organ before the end of his term.

3/ Any member of the Council, other than the Chairperson and Deputy Chairperson, may be removed from membership due to the following grounds;

a) when the member submits tender of resignation to the organ designated or appointed him;

b) when the member is proven to have committed disciplinary offence or the member significantly lacks work competence and efficiency as confirmed by the Council and the organ designated or appointed him.

፳. የአጣሪ ጉባዔው ስብሰባ, ስልጣንና ተግባር

- ፩/ የአጣሪ ጉባዔው ስብሰባ ጉባዔውን የመምራት፣ የአባላቱን ተግባራት የማቀናጀት፣ የጉባዔው ስራዎች ውጤታማና ቀልጣፋ እንዲሆኑ አስፈላጊውን እርምጃ የመውሰድ ስልጣንና ተግባራት ይኖሩታል።
- ፪/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) አጠቃላይ ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ የአጣሪ ጉባዔው ስብሰባ፡-
 - ሀ/ የአጣሪ ጉባዔውን ስብሰባ ይጠራል፡ በጉባዔው መመሪያ መሰረት ስብሰባውን ይመራል፡
 - ለ/ ለአጣሪ ጉባዔው በቀጥታ ወይም በንዑስ አጣሪ ኮሚቴ አማካኝነት የቀረቡለትን ጉዳዮች በአግባቡ ለአባላት መድረሳቸውን ያረጋግጣል፡
 - ሐ/ ከንዑስ አጣሪ ኮሚቴ የቀረበ ጉዳይ ከአጣሪ ጉባዔ አባላት መካከል እንደአስፈላጊነቱ በጉዳዩ ላይ አስተያየት እንዲቀርብ ወይም ረቂቅ የውሳኔ ሃሳብ እንዲዘጋጅ ሊያደርግ ይችላል፡
 - መ/ የአጣሪ ጉባዔውን መመሪያዎችና ሥነ ሥርዓት ያከብራል፡ ያስከብራል፡
 - ሠ/ የዕህፈት ቤቱን መዋቅር እና የደመወዝ ስኬል ለአጣሪ ጉባዔው በማቅረብ ያጸድቃል፡
 - ረ/ የአጣሪ ጉባዔውን አባላትና የዕህፈት ቤቱን ሠራተኞች ጥቅማ ጥቅም ለአጣሪ ጉባዔው በማቅረብ ያጸድቃል፡
 - ሰ/ የዕህፈት ቤቱን ሃላፊ ለአጣሪ ጉባዔው አቅርቦ እንዲመደብ ያደርጋል፡
 - ሸ/ ብዛታቸው እንደሰራው አስፈላጊነት የሚወሰን የዕህፈት ቤቱ ዳይሬክተሮችን ይመድባል፡
 - ቀ/ የአጣሪ ጉባዔው አባላት መንደል ሲያጋጥም በዚህ አዋጅ መሰረት ከጉባዔው ሃላፊነት በተነሳ አባል ምትክ ተተኪ አባል እንዲሾም ወይም እንዲወከል ለሚመለከተው አካል ጥያቄ ያቀርባል፡

20. Powers and Duties of the Chairperson of the Council

- 1/ The Chairperson of the Council shall have the powers and duties to direct the Council, coordinate the activities of members and take appropriate measures to enable the activities of the Council effective and expeditious.
- 2/ Without prejudice to the generality of the provision of sub-article (1) of this Article, the Chairperson of the Council:
 - a) shall call and chair meetings of the Council in accordance with the directive of the Council;
 - b) shall ensure cases submitted, directly or through Sub-Inquiry Committee, to the Council are properly reached to members;
 - c) may cause the preparation and presentation of opinion or draft recommendation, as appropriate, from among members of the Council on matters submitted by Sub-Inquiry Committee;
 - d) shall respect and ensure the observance of directives and rules of procedure of the Council;
 - e) shall submit for approval by the Council the organizational structure and salary scale of the Office;
 - f) shall propose for approval by the Council the benefits of members of the Council and employees of the Office;
 - g) shall nominate, for appointment by the Council, the Head of the Office;
 - h) shall appoint directors of the Office whose number determined as appropriate;
 - i) shall request the concerned organ for appointment or designation of member in accordance with this Proclamation in cases when membership of the Council is vacant due to removal of member;

በ/ ዕህፈት ቤቱን በበላይነት ይመራል፤ ይቆጣጠራል።

ተ/ የአጣሪ ጉባዔውን ውሳኔዎች ለሚመለከታቸው አካላት እንዲተላለፉ ያደርጋል።

ሾ/ የአጣሪ ጉባዔውን ዓመታዊ የስራ ክንውን ሪፖርት ለፌዴሬሽን ምክር ቤት ያቀርባል።

፳፩. የአጣሪ ጉባዔው ምክትል ሰብሳቢ ስልጣንና ተግባር

፩/ የአጣሪ ጉባዔው ሰብሳቢ በማይኖርበት ጊዜ ምክትል ሰብሳቢው ተክቶ ሃላፊነቱን ያስፈጽማል።

፪/ የአጣሪ ጉባዔው ምክትል ሰብሳቢ በሰብሳቢው ወይም በአጣሪ ጉባዔው ተለይተው የሚሰጡትን ሌሎች ተግባራት ያከናውናል።

፫/ የአጣሪ ጉባዔው ሰብሳቢና ምክትል ሰብሳቢ በማይኖሩበት ጊዜ ለጊዜው አጣሪ ጉባዔውን የሚመራ የጉባዔው አባል በፌዴሬሽን ምክር ቤት አፈ ጉባዔ ይሰየማል።

፳፪. የአጣሪ ጉባዔው አባላት ተግባርና ሃላፊነት

ማንኛውም የአጣሪ ጉባዔው አባል፡-

፩/ በበቂ ምክንያት ካልሆነ በስተቀር አጣሪ ጉባዔው በሚጠራው ማንኛውም ስብሰባ ላይ መገኘት ይኖርበታል።

፪/ በበቂ ምክንያት ስብሰባ ላይ የማይገኝ ከሆነ ይህንኑ ለአጣሪ ጉባዔው ሰብሳቢ አስቀድሞ ማሳወቅ አለበት።

፫/ በአጣሪ ጉባዔው ስብሰባ በአጀንዳነት በተያዘ ጉዳይ ላይ በተሟላ ዝግጅት መሳተፍ እንዲሁም ሃላፊነቱን ለመወጣት ተገቢውን ጥረት ማድረግ ይኖርበታል።

፬/ ሕገመንግስቱን በማክበርና በማስከበር በገለል ተኛነት እና በነፃ ህሊና ሃላፊነቱን መወጣት አለበት።

፭/ የአጣሪ ጉባዔውን መልካም ስምና ክብር የመጠበቅና የማስጠበቅ ሃላፊነት አለበት።

፮/ የአጣሪ ጉባዔውን መመሪያና ስነ ስርዓት ማክበር ይኖርበታል።

- j) shall direct and supervise the Office;
- k) shall cause the decisions of the Council to be communicated to the concerned organs;
- l) shall submit the annual performance report of the Council to the House of the Federation.

21. Powers and Duties of the Deputy Chairperson of the Council

- 1/ The Deputy Chairperson of the Council shall act on behalf of the Chairperson in the absence of the latter.
- 2/ The Deputy Chairperson of the Council shall carry out other responsibilities specifically entrusted to him by the Chairperson or the Council.
- 3/ In the absence of both the Chairperson and Deputy Chairperson of the Council, the Speaker of the House of the Federation shall assign the acting leader from among the members of the Council.

22. Duties and Responsibilities of Members of the Council

Every member of the Council shall:

- 1/ attend all meetings convened by the Council unless prevented by good cause;
- 2/ inform the Chairperson of the Council in advance when unable to attend meeting of the Council due to good cause;
- 3/ participate in meeting of the Council with adequate preparation on the proposed agenda and exert the necessary effort to discharge his responsibilities;
- 4/ in obeying and ensuring the observance of the Constitution, discharge his responsibilities in neutral and free conscience;
- 5/ maintain and cause the maintenance of the reputation and honor of the Council;
- 6/ comply with the directive and rules of procedures of the Council.

፳፫. የአጣሪ ጉባዔው ስብሰባ

- ፩/ አጣሪ ጉባዔው በየወሩ መደበኛ ስብሰባ ያደርጋል።
- ፪/ የአጣሪ ጉባዔው ስብሰባ እንደ አስፈላጊነቱ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ከተጠቀሰው ባነሰ ጊዜ ውስጥ ስብሰባ ሊጠራ ይችላል።
- ፫/ የአጣሪ ጉባዔው ስብሰባ የሚደረገው በአዲስ አበባ ሲሆን እንደአስፈላጊነቱም በተመረጠ ክልል ሊደረግ ይችላል።

፳፬. የንዑስ አጣሪ ኮሚቴ መቋቋም

- ፩/ ተጠሪነቱ ለአጣሪ ጉባዔው የሆነ (ከዚህ በኋላ "ንዑስ አጣሪ ኮሚቴ" ተብሎ የሚጠራ) በዚህ አዋጅ ተቋቁሟል።
- ፪/ ንዑስ አጣሪ ኮሚቴው በአጣሪ ጉባዔው የሚሰየሙ በአጣሪ ጉባዔው ውስጥ በቋሚነት የሚሰሩ የንዑስ አጣሪ ኮሚቴውን ስብሰባ ጨምሮ ቢያንስ ሦስት አባላት ይኖሩታል።

፳፭. የንዑስ አጣሪ ኮሚቴው ተግባርና ሃላፊነት

- ንዑስ አጣሪ ኮሚቴው የሚከተለው ተግባርና ሃላፊነት ይኖሩታል፡-
- ፩/ አጣሪ ጉባዔው በሚሰጠው መመሪያ መሰረት የሕገ መንግሥት ትርጉም ጉዳዮችን ለውሳኔ አሰጣጥ በሚያመች መልክ ያደራጃል፤
 - ፪/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) አጠቃላይ ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ የሕገ መንግሥት ትርጉም የሚያስፈልጋቸውና የማያስፈልጋቸው ጉዳዮችን ፣ለውሳኔ የሚረዱ ጭብጦችን፣ አግባብነት ያላቸው ሕጎችን፣ ውሳኔዎችን እና አስፈላጊ በሆነ መጠን አግባብነት ያላቸው ተሞክሮዎችን በመለየት በጥናት ከተደገፈ ማብራሪያ ጋር ለአጣሪ ጉባዔው ያቀርባል።

፳፮. የንዑስ አጣሪ ኮሚቴው አባላት የስራ ሁኔታና የአገልግሎት ክፍያ

- ፩/ የንዑስ አጣሪ ኮሚቴው አባላት የስራ ሁኔታ በጋራ ቅጥር መርህ ላይ ተመስርቶ ተቀጣሪ ወይም ተሟላ ከሆኑ አሰሪዎቻቸውና አጣሪ ጉባዔው በሚያደርጉት ስምምነት መሰረት ይወሰናል።
- ፪/ በንዑስ አጣሪ ኮሚቴው ውስጥ በቋሚነት እንዲሰሩ የተሰየሙ የአጣሪ ጉባዔው አባላት ለሚሰጡት አገልግሎት ለተሰየሙበት የስራ መደብ የተወሰነው ደመወዝ እና ጥቅማ ጥቅም ይከፈላቸዋል።

23. Meetings of the Council

- 1/ The Council shall hold regular meeting on monthly basis.
- 2/ The Chairperson of the Council may call meeting of the Council within shorter period than provided under sub-article (1) of this Article as necessary.
- 3/ Meetings of the Council shall be held in Addis Ababa; and as necessary it may be held in selected state.

24. Establishment of Sub-Inquiry Committee

- 1/ Sub-Inquiry Committee (hereinafter referred to as the "Sub-Inquiry Committee") is hereby established accountable to the Council.
- 2/ The Sub-Inquiry Committee shall compose at least three members including its chairperson who are assigned by the Council from among its permanent serving members.

25. Duties and Responsibilities of the Sub-Inquiry Committee

- The Sub-Inquiry Committee shall have the duty and responsibility to:
- 1/ organize, as directed by the Council, cases of constitutional interpretation in a manner suitable for decision making;
 - 2/ without prejudice to the generality of sub-article (1) of this Article, identify cases that need or not need constitutional interpretation, facts relevant for decision making, relevant laws, decisions and, to the extent necessary, relevant experiences and submit same to the Council along with study based clarification.

26. Working Condition and Remuneration of Members of the Sub-Inquiry Committee

- 1/ The working condition of members of the Sub-Inquiry Committee shall be determined by agreement to be entered in to by the Council and their employer based on joint employment principle if they are employee or appointee.
- 2/ Members of the Council assigned to serve permanently in the Sub-Inquiry Committee shall be entitled to remuneration and benefits allocated for the assigned work position.

ምዕራፍ ሁለት
የፅህፈት ቤቱ አደረጃጀት፣
ስልጣንና ተግባር

፳፮. የፅህፈት ቤቱ መቋቋም

፩/ የሕገ መንግሥት ጉዳዮች አጣሪ ጉባዔ ፅህፈት ቤት (ከዚህ በኋላ 'ፅህፈት ቤቱ' ተብሎ የሚጠራ) በዚህ አዋጅ ተቋቁሟል ።

፪/ ፅህፈት ቤቱ፡-

ሀ) በአጣሪ ጉባዔው ሰብሳቢ አቅራቢነት በአጣሪ ጉባዔው የሚሾም ሃላፊ፡

ለ) ብዛታቸው እንደሰራው አስፈላጊነት የሚወሰን ዳይሬክተሮች፣ እና

ሐ) አስፈላጊው ሰራተኞች፣ ይኖሩታል።

፫/ የፅህፈት ቤቱ ዋና መስሪያ ቤት በአዲስ አበባ ሆኖ እንደአስፈላጊነቱ በክልሉ ከተሞች ቅርንጫፎች ይኖሩታል።

፳፯. የፅህፈት ቤቱ ስልጣንና ተግባር

ፅህፈት ቤቱ ከአጣሪ ጉባዔው ሰብሳቢ በሚሰጠው አመራር መሰረት፡-

፩/ ለአጣሪ ጉባዔው አባላት አጠቃላይ አስተዳደራዊ አገልግሎት ይሰጣል፡

፪/ ለአጣሪ ጉባዔው አባላት የምርምርና ጥናት አገልግሎት ይሰጣል፡

፫/ ለአጣሪ ጉባዔው አባላት የስብሰባ ጥሪ ያስተላልፋል፤ አጀንዳዎችንና ተፈላጊ ሰነዶችን ያሰራጫል፡

፬/ በአጣሪ ጉባዔው ስብሰባ ላይ የተጠሩ አባላት ወይም ባለጉዳዮች የአጣሪ ጉባዔውን የስራ ቋንቋ የማያውቁ በሆነ ጊዜ የትርጉም አገልግሎት እንዲሰጥ ያደርጋል፡

፭/ የአጣሪ ጉባዔውና የፅህፈት ቤቱ ቃለ ጉባዔ፣ ውሳኔዎችና ሌሎች ሰነዶች ተመዝግበውና ተደራጅተው እንዲጠበቁ ያደርጋል፡

፮/ አጣሪ ጉባዔው የሚያወጣቸውን መዕረፎችና ሌሎች ዕቅዶች እንዲሁም ዓመታዊ ሪፖርቶችን አዘጋጅቶ እንዲታተሙና እንዲሰራጨ ያደርጋል፡

፯/ በሚመለከተው የስራ ክፍል አማካኝነት በየጊዜው ስለ አጣሪ ጉባዔው አሰራርና ውሳኔዎች መግለጫ ይሰጣል ወይም እንዲሰጥ ያደርጋል፡

CHAPTER TWO
ORGANIZATION, POWER AND DUTY
OF THE OFFICE

27. Establishment of the Office

1/ Office of the Council of Constitutional Inquiry (hereinafter referred to as the "Office") is hereby established.

2/ The Office shall have:

a) a Head appointed by the Council based on the nomination by the Chairperson of the Council;

b) directors whose number determined according to the necessity of the work; and

c) the necessary staff.

3/ The Office shall have its head office in Addis Ababa and may have branch offices in cities of the states as necessary.

28. Powers and Duties of the Office

In accordance with the direction of the Chairperson of the Council, the Office shall:

1/ provide general administrative services to members of the Council;

2/ provide research and study services to members of the Council;

3/ communicate notice of meeting to members of the Council and distribute agenda and necessary documents;

4/ arrange translation service where members of the Council or parties attending at meeting of the Council unable to understand the working language of the Council;

5/ ensure the minutes, decisions and other documents of the Council and the Office are kept recorded and organized;

6/ prepare journal and other articles issued by the Council as well as annual reports, and ensure the publication and distribution of same;

7/ issue communiqué or cause the issuance of communiqué from time to time regarding the work and decisions of the Council through the concerned department;

- ፳/ ባለጉዳዮች ተገቢውን መስተንግዶ እንዲያገኙ ያደርጋል።
- ሀ/ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመተባበር ህብረተሰቡ ስለሀገራዊነት፣ ስለሀገራዊነት ትርጉም እና ሌሎች ተዛማጅነት ስላላቸው ጉዳዮች እንዲያውቅ በተለያዩ መንገዶችና ዘዴዎች የግንዛቤ ማስጨበጥ ስራ ይሰራል ወይም እንዲሰራ ያደርጋል።
- ለ/ የሕገመንግስት ትርጉም አቤቱታ ለሚያዘጋጁ ባለሙያዎች ስለአቤቱታ አቀራረብ ስልጠና ይሰጣል።
- ሐ/ የአጣሪ ጉባዔውን የውስጥና የውጭ ግንኙነት ያደርጋል።
- ከ/ ለአጣሪ ጉባዔው ስራ ስኬታማነት የሚረዱ ሌሎች ተግባራትን ያከናውናል።

፳፱. የፅሁፈት ቤቱ ሃላፊ ስልጣንና ተግባር

የፅሁፈት ቤቱ ሃላፊ፡-

- ፩/ የፅሁፈት ቤቱን ሥራ ያቅዳል፣ ይመራል፣ ያደራጃል፣ ይቆጣጠራል።
- ፪/ አጣሪ ጉባዔው በአስተዳደራዊ ጉዳዮች የሚሰጣቸው ውሳኔዎች ተፈጻሚ መሆናቸውን ይከታተላል።
- ፫/ የአጣሪ ጉባዔውንና ፅሁፈት ቤቱን በጀት ያዘጋጃል፣ ሲሀድቅም ተግባራዊ ያደርጋል።
- ፬/ በዚህ አዋጅ አንቀፅ ፳፮ የተመለከቱትን የፅሁፈት ቤቱን ስልጣንና ተግባራት ስራ ላይ ያውላል።
- ፭/ ፅሁፈት ቤቱ ከሶስተኛ ወገኖች ጋር በሚያደርጋቸው ግንኙነቶች ፅሁፈት ቤቱን ይወክላል።
- ፮/ በፌዴራል ሲቪል ሰርቪስ ህጎች መሰረት የፅሁፈት ቤቱን ሰራተኞች ይቀጥራል፣ ያስተዳድራል።
- ፯/ የፅሁፈት ቤቱን መዋቅር እና የደመወዝ ስኬል አጥንቶ ለአጣሪ ጉባዔው በማቅረብ ሲወሰን ተግባራዊ ያደርጋል።
- ፰/ የፅሁፈት ቤቱን ዓመታዊ የሥራ እቅድ አዘጋጅቶ ለአጣሪ ለጉባዔው ሰብሳቢ ያቀርባል፣ ሲፈቀድም ሥራ ላይ ያውላል።

- 8/ ensure interested parties are treated properly;
- 9/ provide public awareness activities or cause the provision of public awareness in collaboration with the concerned organs regarding the Constitution, constitutional interpretation and other related subjects by using various meanses and methods;
- 10/ provide training to drafters of petition of constitutional interpretation regarding submission of petition;
- 11/ execute internal and external relations of the Council;
- 12/ perform other activities necessary for the attainment of the objective of the Council.

29. Powers and Duties of the Head of the Office

The Head of the Office shall:

- 1/ plan, direct, organize and control the activities of the Office;
- 2/ oversee the execution of the decision of the Council on administrative affairs;
- 3/ prepare the budget of the Council and the Office and implement same up on approval;
- 4/ exercise the powers and duties of the Office provided under Article 28 of this Proclamation;
- 5/ represent the Office in its dealings with third parties;
- 6/ employe and administer employees of the Office in accordance with the federal civil service laws;
- 7/ prepare and submit to the Council the organizationl structure and salary scale of the Office and implement same up on approval;
- 8/ prepare and submit to the Chairperson of the Council the annual work program of the Office and implement same up on approval;

- ሀ/ ለዕህፈት ቤቱ በተፈቀደው በጀትና የሥራ እቅድ መሰረት የፋይናንስ ሕግን ተከትሎ ገንዘብ ወጪ ያደርጋል።
- ለ/ የዕህፈት ቤቱን የሰራ እንቅስቃሴና የሒሳብ ሪፖርት አዘጋጅቶ ለአጣሪ ጉባዔው ሰብሳቢ ያቀርባል።
- ለ/ በአጣሪ ጉባዔውና በሰብሳቢው የሚሰጡትን ሌሎች ተግባራት ያከናውናል።

የዕህፈት ቤቱ አስተዳደር

- ፩/ የዕህፈት ቤቱ የሰራተኞች አስተዳደር ደንብ የፌዴራል ሲቪል ሰርቪስ ህግን መሰረታዊ መርሆዎች በመከተል ተዘጋጅቶ በአጣሪ ጉባዔው ሲወጣ ስራ ላይ ይውላል።
- ፪/ የዕህፈት ቤቱ መዋቅርና የደመወዝ ስኬል የመንግስትን የኢኮኖሚ አቅም ባገናዘበ መልኩ ተዘጋጅቶ በአጣሪ ጉባዔው ሲወጣ ስራ ላይ ይውላል።

**ክፍል አራት
ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች**

፩. ስለ አጣሪ ጉባዔው በጀት

- ፩/ የአጣሪ ጉባዔው በጀት በመንግሥት ይመደባል።
- ፪/ የአጣሪ ጉባዔው ዓመታዊ በጀት በዕህፈት ቤቱ አማካኝነት ተዘጋጅቶ ለሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ይቀርባል፤ ሲወጣ ስራ ላይ ይውላል።
- ፫/ አጣሪ ጉባዔው የበጀት አጠቃቀሙን የሚያሳይ የሂሳብ ሰነድ በዕህፈት ቤቱ አማካኝነት ይይዛል።
- ፬/ የአጣሪ ጉባዔው የሂሳብ መዛግብት እና ገንዘብ ነክ ሰነዶች በየዓመቱ በዋናው ኦዲተር ይመረመራሉ።

፪. የመተባበር ግዴታ

ማንኛውም ሰው አጣሪ ጉባዔው የሚሰጠውን ትዕዛዝ የመፈጸም ወይም የማስፈፀም ግዴታ አለበት።

፫. መመሪያ የማውጣት ስልጣን

አጣሪ ጉባዔው ለዚህ አዋጅ አፈፃፀም አስፈላጊ የሆኑ መመሪያዎችን ሊያወጣ ይችላል።

፬. የተሻሩና ተፈጻሚነት የማይኖራቸው ሕጎች

፩/ የፌዴራል የሕገመንግስት ጉዳዮች አጣሪ ጉባዔ አዋጅ ቁጥር ፪፻፶/፲፱፻፹፫ በዚህ አዋጅ ተሸሯል።

- 9/ effect expenditure in accordance with the approved budget and work program of the Office following the finance law;
- 10/ prepare and submit to the Chairperson of the Council the performance and financial report of the Office;
- 11/ perform other activities assigned to him by the Council and its Chairperson.

30. Administration of the Office

- 1/ Administration regulation of employees of the Office shall be prepared following the basic principles of the federal civil service laws and implemented up on approval by the Council.
- 2/ The organizational structure and salary scale of the Office shall be prepared taking into account the economy capacity of the government and implemented upon approval by the Council.

**PART FOUR
MISCELLANEOUS PROVISIONS**

31. Budget of the Council

- 1/ The budget of the Council shall be allocated by the government.
- 2/ The annual budget of the Council shall be prepared by the Office and submitted to the House of Peoples' Representatives and implemented upon approval.
- 3/ The Council shall keep, by means of the Office, financial documents showing budget utilization.
- 4/ The books of accounts and financial documents of the Council shall be audited annually by the Auditor General.

32. Duty to Cooperate

Every person shall have the obligation to execute or cause the execution of order issued by the Council.

33. Power to Issue Regulation

The Council may issue directives necessary for the implementation of this Proclamation.

34. Repealed and Inapplicable Laws

- 1/ The Council of Constitutional Inquiry Proclamation No.250/2001 is hereby repealed.

፪/ የአዋጅ ቁጥር ፳፻፶፮/፪ሺ አንቀፅ ፬ ንዑስ አንቀፅ (፩) እና (፪) እንዲሁም በአንቀጽ ፬ ከንዑስ አንቀፅ (፬) እስከ (፮) የተደነገጉት ድንጋጌዎች በዚህ አዋጅ ላይ ተፈፃሚነት አይኖራቸውም፡፡

፫/ ከዚህ አዋጅ ጋር የሚቃረን ማንኛውም ሕግ ወይም ልማዳዊ አሠራር በዚህ አዋጅ በተሸፈኑ ጉዳዮች ላይ ተፈፃሚነት አይኖረውም፡፡

- 2/ The provision of sub-article (1) and (2) of Article 4 and the provisions from sub-article (4) to (6) of Article 4 of Proclamation No.556/2008 may not have applicability concerning this Proclamation.
- 3/ No law or customary practice may, in so far as it is inconsistent with this Proclamation, have applicability in respect of matters covered under this Proclamation.

፴፮. በቀድሞ ሕጎች መሰረት ተገኝተው ስለነበሩ መብቶች

ግልፅ የሆነ ተቃራኒ ድንጋጌ ከሌለ በስተቀር ይህ አዋጅ ከመጽናቱ በፊት የነበሩት ሕጋዊ ሁኔታዎችን ለማስገኘት ይህ አዋጅ የሚጠይቃቸው መመዘኛዎች ከድሮው የተለዩ ቢሆኑም እንኳን በቀድሞው ሕግ መሰረት ተገኝተው የነበሩት ሕጋዊ ሁኔታዎች ጸንተው ይቀጥላሉ፡፡

35. Rights Emanating from Previous Laws

Unless provided otherwise, legal conditions resulting from previous laws before the coming in to force of this Proclamation shall remain effective notwithstanding the requirements under this Proclamation, are different from the previous ones.

፴፯. አዋጁ የሚጸናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ በፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል፡፡

36. Effective Date

This Proclamation shall enter into force upon the date of publication in the Federal Negarit Gazette.

Done at Addis Ababa, this 30th day of August, 2013.

አዲስ አበባ ነሐሴ ፳፬ ቀን ፪ሺ፳ ዓ.ም
ገርግ ወልደጊዮርጊስ
የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ
ሪፐብሊክ ፕሬዚዳንት

GIRMA WOLDEGIORGIS
PRESIDENT OF THE FEDERAL
DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA